Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΆΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΎ ΕΙΣΑΓΓΕΛΈΑ
GIOVANNI PITRUZZELLA
της 3ης Σεπτεμβρίου 2020 [1]

Υπόθεση C-563/19 P

Recylex SA,
Fonderie et Manufacture de Métaux SA,
Harz-Metall GmbH
κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αίτηση αναιρέσεως – Συμπράξεις – Τιμές αγοράς αποβλήτων συσσωρευτών αυτοκινήτου τύπου μολύβδου-οξέος – Σημείο 26 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας – Μερική απαλλαγή – Εφαρμοστέο κριτήριο – Κατάταξη για μείωση του προστίμου – Χρονολογική σειρά»

1. Με την αίτηση αναιρέσεως που αποτελεί αντικείμενο των παρουσών προτάσεων, οι Recylex SA, Fonderie et Manufacture de Métaux SA και Harz-Metall GmbH (στο εξής, από κοινού: Recylex ή αναιρεσείουσες) ζητούν την αναίρεση της απόφασης της 23ης Μαΐου 2019, Recylex κ.λπ. κατά Επιτροπής[2], με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή τους κατά της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 2017, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ[3] (στο εξής: επίμαχη απόφαση).

2. Το Δικαστήριο καλείται, στο πλαίσιο της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως, να αποφανθεί, ειδικότερα, σχετικά με την ερμηνεία του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων (καρτέλ)[4] (στο εξής: ανακοίνωση του 2006 περί επιείκειας), που προβλέπει μερική απαλλαγή των επιχειρήσεων που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις από το πρόστιμο, όσον αφορά ορισμένα στοιχεία της παράβασης. Το Δικαστήριο θα πρέπει να διευκρινίσει σε ποιον βαθμό έχουν τροποποιηθεί τα κριτήρια για τη χορήγηση σε επιχειρήσεις της προβλεπόμενης από την εν λόγω διάταξη μερικής απαλλαγής, σε σχέση με την προηγούμενη έκδοση της ανακοίνωσης περί επιείκειας[5] (στο εξής: ανακοίνωση του 2002 περί επιείκειας), δεδομένης της διαφορετικής διατύπωσης που υιοθέτησε η Επιτροπή σε σχέση με εκείνη που διαλαμβανόταν στο σημείο 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας.

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

2 T-222/17 (EU:T:2019:356).

3 C(2017) 900 τελικό (υπόθεση AT.40018 – Ανακύκλωση συσσωρευτών αυτοκινήτου).

4 ΕΕ 2006, C 298, σ. 17.

5 Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3).

I. Το νομικό πλαίσιο

3. Το τρίτο τμήμα της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας αφορά τις μειώσεις του ύψους του προστίμου. Το μέρος Α, με τίτλο «Προϋποθέσεις για τη μείωση του ύψους του προστίμου», περιλαμβάνει τα σημεία 23 έως 26. Κατά το σημείο 23, «[ο]ι επιχειρήσεις οι οποίες αποκαλύπτουν τη συμμετοχή τους σε πιθανολογούμενη σύμπραξη που θίγει την Κοινότητα και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που περιέχονται στο τμήμα ΙΙ ανωτέρω [σχετικά με τη μη επιβολή προστίμου], μπορεί να είναι επιλέξιμες για μείωση του προστίμου που θα τους επιβαλλόταν διαφορετικά». Κατά το αμέσως επόμενο σημείο 24, «[γ]ια να πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις, μια επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση τα οποία αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή». Στο σημείο 25 ορίζεται η έννοια της «προστιθέμενης αξίας». Στην τελευταία πρόταση αυτού του σημείου ορίζεται ότι «[…] ο απαιτούμενος βαθμός επιβεβαίωσης των υποβαλλόμενων αποδεικτικών στοιχείων από άλλες πηγές προκειμένου να θεωρηθούν αξιόπιστα έναντι των άλλων επιχειρήσουν που εμπλέκονται στην υπόθεση, επηρεάζει την αξία αυτών των στοιχείων, ούτως ώστε αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία θα έχουν μεγαλύτερη αξία από στοιχεία όπως οι δηλώσεις, που απαιτούν επιβεβαίωση εφόσον αμφισβητηθούν».

4. Το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας προβλέπει τα εξής:

«Σε κάθε απόφαση που εκδίδει στο τέλος της διοικητικής διαδικασίας, η Επιτροπή θα προσδιορίζει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου του οποίου θα τύχει μια επιχείρηση σε σχέση με το πρόστιμο που θα είχε διαφορετικά επιβληθεί. Για την/τις:

– πρώτη επιχείρηση που παράσχει σημαντική προστιθέμενη αξία: μείωση 30-50 %,

– δεύτερη επιχείρηση που παράσχει σημαντική προστιθέμενη αξία: μείωση 20-30 %,

– επόμενες επιχειρήσεις που παρέχουν σημαντική προστιθέμενη αξία: μείωση μέχρι 20 %.»

5. Κατά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας «εάν η αιτούσα τη μείωση είναι η πρώτη που υποβάλει αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία κατά την έννοια του στοιχείου 25 τα οποία χρησιμοποιεί η Επιτροπή για να αποδείξει πρόσθετα περιστατικά που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης, η Επιτροπή δεν θα λάβει υπόψη τα πρόσθετα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβάλει στην επιχείρηση η οποία παρέσχε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία» [6].

6. Κατά το σημείο 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας «[…] εάν μια επιχείρηση παράσχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή και τα οποία έχουν άμεση σχέση με τη βαρύτητα ή τη

[6] Επισημαίνεται ότι παρόμοια διάταξη, ακόμη και αν έχει διαφορετική διατύπωση, περιέχεται στο άρθρο 18, παράγραφος 3, της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς (ΕΕ 2019, L 11, σ. 3). Η διάταξη αυτή έχει ως εξής: «[τ]α κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, εάν ο αιτών υποβάλλει αδιάσειστα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιεί η εθνική αρχή ανταγωνισμού για την απόδειξη περαιτέρω πραγματικών περιστατικών τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα αύξηση των προστίμων σε σύγκριση με τα πρόστιμα που θα είχαν άλλως πως επιβληθεί στους συμμετέχοντες στη μυστική σύμπραξη, η εθνική αρχή ανταγωνισμού δεν λαμβάνει τέτοια πρόσθετα περιστατικά υπόψη κατά τον καθορισμό του επιβλητέου προστίμου στον αιτούντα μείωση που παρέσχε τα αποδεικτικά στοιχεία».

διάρκεια της πιθανολογούμενης σύμπραξης (καρτέλ), η Επιτροπή δεν θα λάβει υπόψη τα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβάλει στην επιχείρηση που παρέσχε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία».

II. Το ιστορικό της διαφοράς

7. Το ιστορικό της διαφοράς περιγράφεται, όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, στις σκέψεις 1 έως 11 και 67 έως 72 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης.

8. Οι αναιρεσείουσες είναι εταιρίες εγκατεστημένες στο Βέλγιο, τη Γαλλία και τη Γερμανία, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής ανακυκλωμένου μολύβδου και άλλων προϊόντων (πολυπροπυλενίου, ψευδαργύρου και ειδικών μετάλλων).

9. Με την επίμαχη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Recylex και άλλες τρεις επιχειρήσεις – οι Campine NV και Campine Recycling NV (στο εξής, από κοινού: Campine), οι Eco-Bat Technologies Ltd, Berzelius Metall GmbH και Société de traitement chimique des métaux SAS (στο εξής, από κοινού: Eco-Bat) και οι Johnson Controls, Inc., Johnson Controls Tolling GmbH & Co. KG και Johnson Controls Recycling GmbH (στο εξής, από κοινού: JCI)– μετείχαν, κατά παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, σε ενιαία και διαρκή παράβαση στον τομέα της αγοράς αποβλήτων συσσωρευτών αυτοκινήτου τύπου μολύβδου-οξέος τα οποία χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ανακυκλωμένου μολύβδου, η οποία διαπράχθηκε κατά την περίοδο από τις 23 Σεπτεμβρίου 2009 έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2012 και έλαβε τη μορφή συμφωνιών ή εναρμονισμένων πρακτικών σχετικά με τον συντονισμό των τιμών (βλ. άρθρο 1 της επίμαχης απόφασης).

10. Οι έρευνες κινήθηκαν κατόπιν αίτησης που υπέβαλε η JCI στις 22 Ιουνίου 2012 για απαλλαγή από την επιβολή προστίμου, βάσει της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Στις 13 Σεπτεμβρίου 2012, η Επιτροπή χορήγησε απαλλαγή υπό όρους στην επιχείρηση αυτή, σύμφωνα με το σημείο 18 της εν λόγω ανακοίνωσης (αιτιολογική σκέψη 29 της επίμαχης απόφασης).

11. Από τις 26 έως τις 28 Σεπτεμβρίου 2012, η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους στις εγκαταστάσεις των JCI, Recylex, Eco-Bat και Campine που βρίσκονται στο Βέλγιο, τη Γαλλία και τη Γερμανία (αιτιολογική σκέψη 30 της επίμαχης απόφασης).

12. Πρώτη η Eco-Bat, στις 27 Σεπτεμβρίου 2012, και έπειτα η Recylex, στις 23 Οκτωβρίου 2012, υπέβαλαν αίτηση απαλλαγής από την επιβολή προστίμου και, επικουρικώς, αίτηση μείωσης του προστίμου δυνάμει της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Στις 4 Δεκεμβρίου 2012, η Campine, με τη σειρά της, υπέβαλε αίτηση μείωσης του προστίμου δυνάμει της ίδιας ανακοίνωσης (αιτιολογική σκέψη 31 της επίμαχης απόφασης).

13. Στις 24 Ιουνίου 2015, η Επιτροπή κίνησε διοικητική διαδικασία κατά των JCI, Recylex, Eco-Bat και Campine και τους κοινοποίησε τις σχετικές αιτιάσεις. Με έγγραφο της ίδιας ημέρας, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Eco-Bat και τη Recylex το προσωρινό συμπέρασμά της, σύμφωνα με το οποίο τα αποδεικτικά στοιχεία που της είχαν προσκομίσει οι τελευταίες αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια των σημείων 24 και 25 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας και τις ενημέρωσε, ως εκ τούτου, για την πρόθεσή της να μειώσει το πρόστιμο που

τους είχε επιβληθεί. Η Επιτροπή γνωστοποίησε επίσης στην Campine την πρόθεσή της να μην προβεί σε μείωση του προστίμου που της είχε επιβληθεί (αιτιολογική σκέψη 33 της επίμαχης απόφασης).

14. Με την επίμαχη απόφαση η Επιτροπή επέβαλε στις αναιρεσείουσες εις ολόκληρον πρόστιμο ύψους 26 739 000 ευρώ λόγω του ότι μετείχαν από τις 23 Σεπτεμβρίου 2009 έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2012 στη διαπιστωθείσα παράβαση (βλ. άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ').

15. Η Επιτροπή αποφάνθηκε σχετικά με την εφαρμογή της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας στις επιχειρήσεις που μετείχαν στην παράβαση στις αιτιολογικές σκέψεις 384 έως 411 της επίμαχης απόφασης.

16. Πρώτον, η Επιτροπή χορήγησε απαλλαγή από το πρόστιμο στην JCI, σύμφωνα με το σημείο 8, στοιχείο α', της ανακοίνωσης αυτής, αφού διαπίστωσε ότι η συνεργασία της ως άνω επιχείρησης πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σημείο 12 της εν λόγω ανακοίνωσης (αιτιολογικές σκέψεις 384 έως 386 της επίμαχης απόφασης).

17. Δεύτερον, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η Eco-Bat ήταν η πρώτη επιχείρηση που προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική προστιθέμενη αξία, και της χορήγησε τη μέγιστη μείωση, ύψους 50 %, που προβλέπεται στο σημείο 26, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας (αιτιολογικές σκέψεις 387 έως 393 της επίμαχης απόφασης).

18. Τρίτον, η Επιτροπή χορήγησε στη Recylex μείωση του προστίμου ύψους 30%, σύμφωνα με το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, εκτιμώντας ότι η Recylex ήταν η δεύτερη επιχείρηση που προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική προστιθέμενη αξία σχετικά με, ειδικότερα: i) την προέλευση της σύμπραξης· ii) διάφορες επαφές αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού που δεν αναφέρθηκαν από άλλες επιχειρήσεις· iii) την πολυμερή συνάντηση στο Windhagen στις 23 Σεπτεμβρίου 2009, η οποία σηματοδότησε την έναρξη της παράβασης και iv) διάφορες τηλεφωνικές επαφές και ανταλλαγές μηνυμάτων μεταξύ της ίδιας της Recylex και των ανταγωνιστών της (αιτιολογικές σκέψεις 394 έως 399 της επίμαχης απόφασης). Η Επιτροπή απέρριψε τα επιχειρήματα της Recylex που αποσκοπούσαν σε μεγαλύτερη μείωση του προστίμου, από 30 έως 50 %. Συγκεκριμένα, ενώ αποδέχθηκε ότι η Recylex παρέσχε πρώτη εξηγήσεις σχετικά με τη συνάντηση στο Windhagen, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι τα εν λόγω στοιχεία αφορούσαν «οργανωτικά ζητήματα» και ότι είχε ήδη αποκτήσει, κατά τη διάρκεια του ελέγχου στην Campine, «αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία» σχετικά με την ημερήσια διάταξη και το περιεχόμενο αυτής της συνάντησης (αιτιολογική σκέψη 401 της επίμαχης απόφασης που παραπέμπει στις αιτιολογικές σκέψεις 68 και 69). Η Επιτροπή απέρριψε επίσης το επιχείρημα της Recylex ότι αυτή ήταν η πρώτη επιχείρηση που παρέσχε αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες της σύμπραξης στη Γαλλία. Ως προς αυτό το ζήτημα, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι «είχε ήδη στη διάθεσή της πληροφορίες σχετικά με τη γεωγραφική έκταση της σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που αφορούσαν τη Γαλλία» (αιτιολογική σκέψη 402 της επίμαχης απόφασης).

19. Τέλος, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση για μείωση του προστίμου που υπέβαλε η Campine (αιτιολογικές σκέψεις 404 έως 411 της επίμαχης απόφασης).

III. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

20. Στις 18 Απριλίου 2017, η Recylex άσκησε προσφυγή κατά της επίμαχης απόφασης, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, με αίτημα τη μείωση του ποσού του προστίμου που της επιβλήθηκε. Προς στήριξη της προσφυγής της, η Recylex προέβαλε έξι λόγους ακυρώσεως. Με τους δύο πρώτους λόγους ακυρώσεως προέβαλε εσφαλμένη εφαρμογή του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Κατ' ουσίαν, υποστήριξε ότι θα έπρεπε να είχε τύχει της μερικής απαλλαγής από το πρόστιμο που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, διότι είχε παράσχει πρώτη αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η Επιτροπή προκειμένου να εξακριβώσει, αφενός, την ημερομηνία έναρξης της παράβασης (πρώτος λόγος) και, αφετέρου, την επέκταση της παράβασης στη γαλλική αγορά (δεύτερος λόγος). Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, η Recylex αμφισβήτησε την προσαύξηση ύψους 10 % που της επιβλήθηκε βάσει της παραγράφου 37 των κατευθυντήριων γραμμών για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων[7]. Με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως, προέβαλε ότι η Επιτροπή εσφαλμένα της χορήγησε μείωση προστίμου ύψους 30 % σύμφωνα με το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, αντί για μείωση ύψους 50 % βάσει της πρώτης περίπτωσης, μολονότι ήταν η πρώτη που παρέσχε αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια της παράβασης και τη γεωγραφική της έκταση. Με τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, προέβαλε παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της εξατομίκευσης των ποινών. Τέλος, με τον έκτο λόγο ακυρώσεως, η Recylex ζητούσε από το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει την πλήρη δικαιοδοσία του προκειμένου να της χορηγηθούν προθεσμίες πληρωμής των εναπομεινάντων οφειλόμενων τμημάτων του προστίμου.

21. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή στο σύνολό της και καταδίκασε τη Recylex στα δικαστικά έξοδα.

IV. Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

22. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Ιουλίου 2019, η Recylex άσκησε την αίτηση αναιρέσεως που αποτελεί αντικείμενο των παρουσών προτάσεων.

23. Με την αίτηση αναιρέσεως, η Recylex ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που επιβεβαίωσε το πρόστιμο που της επέβαλε η Επιτροπή με την επίμαχη απόφαση και κατά το μέρος που την καταδίκασε στα δικαστικά έξοδα·

– να ακυρώσει την επίμαχη απόφαση κατά το μέρος που η Επιτροπή της επέβαλε πρόστιμο ύψους 26 739 000 ευρώ·

– να μειώσει το επιβληθέν πρόστιμο[8]· και

[7] Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2).

[8] Η Recylex ζητεί να μειωθεί το πρόστιμο: σε 5 876 512 ευρώ σε περίπτωση που γίνουν δεκτοί οι τρεις λόγοι αναιρέσεως· σε 17 677 434 ευρώ σε περίπτωση που γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος· σε 13 302 718 ευρώ σε περίπτωση που γίνει δεκτός ο δεύτερος λόγος· σε 19 099 000 ευρώ σε περίπτωση που γίνει δεκτός μόνον ο τρίτος λόγος· σε 8 227 117 ευρώ σε περίπτωση που γίνουν δεκτοί ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος· σε 12 626 738 ευρώ σε περίπτωση που γίνουν δεκτοί ο πρώτος και ο τρίτος λόγος· σε 9 501 941 ευρώ σε περίπτωση που γίνουν δεκτοί ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος.

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων κατά την ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία.

24. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τη Recylex στα δικαστικά έξοδα.

V. Ανάλυση

Α. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

25. Σκοπός των προγραμμάτων επιείκειας είναι να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις που μετέχουν σε μυστική σύμπραξη, η οποία λόγω της φύσης της είναι δύσκολο να εντοπιστεί και να διερευνηθεί, έχουν κίνητρο να την καταγγείλουν και να συνεργαστούν με την αρχή ανταγωνισμού, καθιστώντας δυνατό, κατ' αυτόν τον τρόπο, να παύσει σύντομα η παράβαση. Τα εν λόγω προγράμματα βασίζονται στη λογική ότι ο σκοπός του εντοπισμού και της επιβολής κυρώσεων σε συμπράξεις, προς το συμφέρον των αγορών, των καταναλωτών και των θυμάτων αυτών των παράνομων πρακτικών, υπερτερεί σε σύγκριση με τον σκοπό επιβολής κυρώσεων στις επιχειρήσεις που αποφασίζουν να συνεργαστούν [9].

26. Η ανακοίνωση του 2006 περί επιείκειας περιέχει κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες, για λόγους διαφάνειας και έχοντας επίγνωση των προσδοκιών που δημιουργεί σε επιχειρήσεις που επιθυμούν να συνεργαστούν [10], η Επιτροπή επιδιώκει να ακολουθούνται κατά την εξέταση αιτήσεων επιεικούς μεταχείρισης. Πρόκειται επομένως για κανόνες συμπεριφοράς που αποβλέπουν στην παραγωγή εξωτερικών αποτελεσμάτων και υποδεικνύουν την ακολουθητέα τακτική, από τους οποίους η Επιτροπή δεν μπορεί να παρεκκλίνει σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς να προσδιορίσει τους σχετικούς λόγους που πρέπει να συμβιβάζονται με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως [11].

27. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η σχετική με την επιείκεια διαδικασία αποτελεί εξαίρεση από την αρχή κατά την οποία μια επιχείρηση πρέπει να τιμωρείται για κάθε παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού και, ως εκ τούτου, οι κανόνες που διέπουν τη διαδικασία αυτή πρέπει να ερμηνεύονται στενά [12].

28. Η Recylex προβάλλει τρεις λόγους προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεώς της.

29. Με τον πρώτο και δεύτερο λόγο αναιρέσεως αμφισβητείται η ερμηνεία στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, καθώς και η εφαρμογή αυτού του κανόνα στην περίπτωση των αναιρεσειουσών. Ως εκ τούτου, θα εξετάσω από κοινού αυτούς τους δύο λόγους αναιρέσεως.

[9] Πρβλ. σημείο 3 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

[10] Βλ. σημείο 38 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

[11] Βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2006, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής (C-397/03 P, EU:C:2006:328, σκέψη 91), και της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής (C-386/10 P, EU:C:2011:815, σκέψη 60).

[12] Πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, LG Display και LG Display Taiwan κατά Επιτροπής (T-128/11, EU:T:2014:88, σκέψη 167).

30. Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Recylex προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι εσφαλμένα έκρινε ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη μη χορηγώντας της μείωση κυμαινόμενη από 30 έως 50 %, κατ' εφαρμογήν του σημείου 26, πρώτη περίπτωση, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

Β. Επί του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

31. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 79 έως 99 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης και χωρίζεται σε τρία σκέλη. Με το πρώτο σκέλος, η Recylex υποστηρίζει ότι το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου ήταν αντιφατικό και ασαφές όσον αφορά τα νομικά κριτήρια στα οποία βασίζεται η χορήγηση μερικής απαλλαγής σύμφωνα με το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Με το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Recylex προβάλλει, αντίστοιχα, παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων και παραβίαση των κανόνων σχετικά με το βάρος απόδειξης, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι χειρόγραφες σημειώσεις της Campine κατέστησαν δυνατό για την Επιτροπή να αποδείξει την ύπαρξη της αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πολυμερούς συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στο Windhagen στις 23 Σεπτεμβρίου 2009.

32. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, που βάλλει κατά των σκέψεων 100 έως 108 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, η Recylex προβάλλει εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των προϋποθέσεων για τη χορήγηση μερικής απαλλαγής κατά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή ορθά αρνήθηκε την εφαρμογή αυτού του κανόνα στην περίπτωση των αναιρεσειουσών, βασιζόμενη αποκλειστικά στη διαπίστωση ότι το θεσμικό αυτό όργανο είχε ήδη γνώση του γεγονότος ότι η αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σύμπραξη είχε επεκταθεί και στη Γαλλία.

1. Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως και επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως: αντιφατικότητα της αιτιολογίας και πλάνη κατά την ερμηνεία του σχετικού νομικού κριτηρίου για τη χορήγηση μερικής απαλλαγής

α) Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

33. Στις σκέψεις 79 έως 99 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τον πρώτο λόγο ακυρώσεως με τον οποίο η Recylex αμφισβήτησε την απόφαση της Επιτροπής να απορρίψει τη μερική απαλλαγή της βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η εν λόγω επιχείρηση, τα οποία αφορούσαν τη συνάντηση στο Windhagen στις 23 Σεπτεμβρίου 2009.

34. Στις σκέψεις 84 και 85 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, κατ' αρχάς, το πνεύμα του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας και, εν συνεχεία, διευκρίνισε, βάσει των όσων έχουν ήδη κριθεί στην απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 2016, Deutsche Bahn κ.λπ. κατά Επιτροπής[13] (στο εξής: απόφαση Deutsche Bahn), ότι η χρήση των όρων «πρώτη που υποβάλει αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία» συνηγορεί υπέρ μιας στενής ερμηνείας της εν λόγω διάταξης, ούτως ώστε να εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια μετέχουσα σε σύμπραξη επιχείρηση γνωστοποιεί στην Επιτροπή «νέα στοιχεία». Στη σκέψη 86 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η λογική της μερικής απαλλαγής, όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία που

[13] Τ-267/12 (μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:110, σκέψη 377).

αφορά το σημείο 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας και, ειδικότερα, από την απόφαση της 23ης Απριλίου 2015, LG Display και LG Display Taiwan κατά Επιτροπής [14] (στο εξής: απόφαση LG Display), δεν τροποποιήθηκε με τη διατύπωση του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας και ότι το κριτήριο εφαρμογής αυτής της διάταξης εξακολουθεί να στηρίζεται στην παροχή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με «νέα πραγματικά περιστατικά», που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης, αποκλειομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες επιχείρηση απλώς προσκομίζει στοιχεία που ενισχύουν τις αποδείξεις ύπαρξης της παράβασης. Υπενθυμίζοντας τη σκέψη 81 της απόφασης LG Display, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε περαιτέρω ότι, εάν οι πληροφορίες που παρέχει επιχείρηση αφορούν «πραγματικά περιστατικά τα οποία δεν αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή», η αίτηση για μερική απαλλαγή κατά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί συνεργασίας πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι απαραίτητο να γίνει σύγκριση της αποδεικτική ισχύος των στοιχείων αυτών με αυτά που παρέσχε προηγουμένως άλλη επιχείρηση (σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης). Η εκτίμηση της αποδεικτικής ισχύος των στοιχείων που προσκόμισε αιτούσα τη μερική απαλλαγή είναι αναγκαία, κατά το Γενικό Δικαστήριο, μόνο σε περίπτωση κατά την οποία οι πληροφορίες αυτές αφορούν νέα πραγματικά περιστατικά που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης (σκέψη 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης).

35. Με βάση τις ανωτέρω αρχές, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε η Recylex στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεώς της.

36. Στις σκέψεις 100 έως 108, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως με τον οποίο η Recylex αμφισβήτησε την απόφαση της Επιτροπής να μην της χορηγήσει μερική απαλλαγή βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε όσον αφορά την παράβαση στη Γαλλία. Στη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε τις αρχές που διαλαμβάνονται στις σκέψεις 82 έως 89 της ίδιας απόφασης και, στις επόμενες σκέψεις 105 έως 107, εφάρμοσε τις εν λόγω αρχές και κατέληξε στην απόρριψη του δεύτερου λόγου ακυρώσεως.

β) Επιχειρήματα των διαδίκων

37. Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεώς της, η Recylex υποστηρίζει ότι το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου ήταν αντιφατικό και ασαφές όσον αφορά το νομικό κριτήριο στο οποίο βασίζεται η χορήγηση μερικής απαλλαγής σύμφωνα με το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Σε ορισμένες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε σε κριτήριο βασιζόμενο στην άγνοια της Επιτροπής περί των πραγματικών περιστατικών τα οποία αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε η επιχείρηση (σκέψεις 88, 91 και 96) και, σε άλλες, σε κριτήριο που βασίζεται στην ικανότητα της Επιτροπής να εξακριβώσει τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η επιχείρηση (σημεία 93 και 95).

38. Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεώς της, η Recylex προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι το σκεπτικό του στηρίχθηκε σε ένα κριτήριο «γνώσης» εκ μέρους της Επιτροπής των πραγματικών περιστατικών τα οποία αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε η επιχείρηση που ζητεί να τύχει μερικής απαλλαγής. Βέβαια, μολονότι το κριτήριο αυτό πράγματι εντάσσεται στο πνεύμα του σημείου 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας, εντούτοις δεν συμβαίνει το ίδιο με την ανακοίνωση του 2006 περί επιείκειας.

[14] C-227/14 P (EU:C:2015:258, σκέψη 79).

39. Κατά τη Recylex, το εφαρμοστέο κριτήριο, κατά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της εν λόγω ανακοίνωσης, έγκειται στο να εξακριβωθεί εάν μια επιχείρηση είναι η πρώτη που υποβάλει αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιεί η Επιτροπή για να αποδείξει επαρκώς πρόσθετα περιστατικά που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης. Επομένως, βάσει της εν λόγω διάταξης, δεν ασκεί επιρροή το ότι, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης μερικής απαλλαγής, η Επιτροπή είχε ήδη στη διάθεσή της πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία που αποτελούν τη βάση της εν λόγω αίτησης, αλλά το κατά πόσον η Επιτροπή ήταν ήδη σε θέση να αποδείξει επαρκώς, χωρίς τη χρήση αυτών των αποδεικτικών στοιχείων, την αλήθεια αυτών των πραγματικών περιστατικών.

40. Σε αντίθεση με την παραδοχή του Γενικού Δικαστηρίου, κατά τη Recylex, η εφαρμογή του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας απαιτεί πραγματική και κατάλληλη σύγκριση της αποδεικτικής ισχύος των πληροφοριών που παρέσχε η επιχείρηση που ζήτησε μερική απαλλαγή και των πληροφοριών που βρίσκονται ήδη στη διάθεση της Επιτροπής. Προς στήριξη του επιχειρήματός της, η Recylex παραπέμπει στις σκέψεις 405 και 406 της απόφασης Deutsche Bahn, καθώς και στις αποφάσεις της 29ης Φεβρουαρίου 2016, Schenker κατά Επιτροπής [15], και της 17ης Μαΐου 2013, MRI κατά Επιτροπής [16].

41. Τέλος, η Recylex υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 88 και 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένα στηρίχθηκε στη νομολογία που αφορά το σημείο 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας, καθότι η διάταξη αυτή και το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 βασίζονται σε διαφορετικά κριτήρια για τη χορήγηση της μερικής απαλλαγής.

42. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της μερικής απαλλαγής, ως εξαίρεση από την αρχή κατά την οποία μια επιχείρηση πρέπει να τιμωρείται για κάθε παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού που διαπράττει, είναι να επιταχύνει τη συνεργασία των επιχειρήσεων, δημιουργώντας κλίμα αβεβαιότητας μέσω χορήγησης χαμηλότερων μειώσεων του προστίμου σε όσες επιχειρήσεις δεν συνεργάστηκαν νωρίτερα.

43. Σύμφωνα με αυτό το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, το εφαρμοστέο κριτήριο για χορήγηση μερικής απαλλαγής κατά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας απαιτεί, κατά την Επιτροπή, να πληρούνται δύο προϋποθέσεις: i) η αιτούσα τη μείωση επιχείρηση πρέπει να είναι η πρώτη που παράσχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή, και ii) τα ως άνω πραγματικά περιστατικά πρέπει να παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να καταλήξει σε νέα συμπεράσματα σχετικά με τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης. Επομένως, κατά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, μόνον τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε η επιχείρηση πρέπει να είναι αδιάσειστα και όχι αυτά που ήδη έχει στην κατοχή της η Επιτροπή.

44. Μολονότι η διατύπωση του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας δεν είναι πανομοιότυπη με εκείνη του σημείου 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας, η νέα ανακοίνωση του 2006 δεν επεδίωκε, κατά την Επιτροπή, να αμφισβητήσει το κριτήριο στο οποίο βασίστηκε αυτή η διάταξη, ούτε την ερμηνεία ή τον σκοπό της.

[15] T-265/12 (EU:T:2016:111, σκέψη 386).

[16] T-154/09 (EU:T:2013:260, σκέψεις 117 και 127).

45. Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το κριτήριο που η Recylex ισχυρίζεται ότι είναι κρίσιμο δεν συμβαδίζει με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Αφενός, το κριτήριο αυτό θα ήταν δύσκολο να εφαρμοστεί στην πράξη, δεδομένου ότι θα απαιτούσε σύγκριση της αποδεικτικής ισχύος των στοιχείων που παρέσχε μια επιχείρηση και εκείνων που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή σε σχέση με το ίδιο περιστατικό, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν τα τελευταία είναι αδιάσειστα κατά την έννοια του σημείου 25 της ανακοίνωσης του 2006 περί συνεργασίας, ήτοι τέτοια ώστε να μην απαιτούν επιβεβαίωση από άλλα αποδεικτικά στοιχεία. Αφετέρου, εάν εφαρμοστεί κατ' αναλογίαν σε αιτήσεις πλήρους απαλλαγής, το κριτήριο αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε κατάσταση κατά την οποία δύο επιχειρήσεις μπορούν ταυτόχρονα να τύχουν πλήρους απαλλαγής[17], μολονότι σκοπός της ανακοίνωσης περί επιείκειας είναι να διασφαλιστεί ότι μόνο μία επιχείρηση μπορεί να τύχει πλήρους απαλλαγής.

γ) Εκτίμηση

46. Κατ' αρχάς, οι αιτιάσεις της Recylex κατά της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης είναι απορριπτέες όσον αφορά το αντιφατικό και ασαφές σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου. Οι σκέψεις 84 έως 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, που αποτελούν το αντικείμενο αυτών των αιτιάσεων, δεν εμπεριέχουν, κατά τη γνώμη μου, κάποια ασάφεια. Πράγματι, από την αιτιολογία που εκτίθεται σε αυτές προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας υπό την έννοια ότι η εφαρμογή της περιορίζεται αποκλειστικά στην περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση που μετέχει σε σύμπραξη παρέχει «νέα στοιχεία» στην Επιτροπή (σκέψη 85), ήτοι παρέχει αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν «νέα πραγματικά περιστατικά» (σκέψη 86), «πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή» (σκέψη 84). Καθίσταται εξίσου προφανές από αυτήν την αιτιολόγηση ότι, κατά το Γενικό Δικαστήριο, σε περίπτωση που δεν πληρούται αυτή η προϋπόθεση, δηλαδή, εάν τα στοιχεία που παρέχει η επιχείρηση δεν αφορούν πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή, η αίτηση μερικής απαλλαγής πρέπει να απορριφθεί, *ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εκτίμηση της αποδεικτικής ισχύος των εν λόγω στοιχείων* (σκέψη 88) και ότι η εκτίμηση αυτή δεν λαμβάνεται υπόψη, εκτός εάν η επιχείρηση έχει παράσχει στοιχεία που αφορούν «νέα πραγματικά περιστατικά» (σκέψη 89).

47. Η ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 90 έως 115 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, σχετικά με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, και στις σκέψεις 105 έως 108, σχετικά με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, ευθυγραμμίζεται απόλυτα με τις αρχές που διατυπώθηκαν στις σκέψεις 84 έως 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης και με την ερμηνεία που δόθηκε στις σκέψεις αυτές σχετικά με το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Σύμφωνα με αυτήν την ερμηνεία, το Γενικό Δικαστήριο αξιολόγησε απλώς εάν, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης μερικής απαλλαγής της Recylex, η Επιτροπή «γνώριζε ήδη», αφενός, για την αντίθετη

[17] Θα επρόκειτο για την πρώτη επιχείρηση που θα παρέσχε στην Επιτροπή ορισμένες πληροφορίες για συγκεκριμένη παράβαση και τη δεύτερη επιχείρηση, κατά χρονολογική σειρά, που θα παρέσχε στην Επιτροπή επιβεβαιωτικές πληροφορίες για την ίδια παράβαση, οι οποίες θα παρείχαν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να την αποδείξει επαρκώς, μολονότι η Επιτροπή ήδη γνώριζε την ύπαρξη της παράβασης.

προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση στο Windhagen και το γεγονός ότι η παράβαση είχε ξεκινήσει το φθινόπωρο του 2009 (πρώτος λόγος ακυρώσεως) και, αφετέρου, το γεγονός ότι η σύμπραξη αφορούσε και τη γαλλική επικράτεια [18] (δεύτερος λόγος ακυρώσεως).

48. Το γεγονός ότι, σε δύο διαφορετικά χωρία της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, παραπέμποντας στις χειρόγραφες σημειώσεις της Campine, το Γενικό Δικαστήριο χρησιμοποίησε διαφορετική ορολογία, επισημαίνοντας, αφενός, ότι οι εν λόγω σημειώσεις «περιείχαν διάφορες πληροφορίες που *αποδείκνυαν* ότι επρόκειτο για τα πρακτικά μιας αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντησης» («they contain information that *established* that this was a record of anticompetitive discussions») (σκέψη 93) και, αφετέρου, ότι «από το περιεχόμενο και το νόημα αυτών των σημειώσεων ήταν δυνατό *να αποδειχθεί* ότι οι διάφορες επιχειρήσεις που αναφέρονταν και οι εκπρόσωποί τους είχαν συμμετάσχει, στις 23 Σεπτεμβρίου 2009, σε αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση» («it was possible *to establish* from the content and meaning of the handwritten notes that the various undertakings referred to and their representatives had participated, on 23 September 2009, in an anticompetitive meeting») (σκέψη 95) [19], δεν θέτει υπό αμφισβήτηση τα όσα διαπιστώθηκαν ανωτέρω.

49. Πράγματι, μολονότι η χρήση του ρήματος «to establish» στη σκέψη 95 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης δεν αποδίδει με ακρίβεια την έκφραση που χρησιμοποιείται στη γαλλική γλώσσα –η οποία, αν και δεν είναι η αυθεντική, είναι η γλώσσα στην οποία συντάχθηκε η εν λόγω απόφαση [20]– το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε σαφώς, στη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι η ανάλυσή του δεν επεκτάθηκε στην εκτίμηση της αποδεικτικής ισχύος των στοιχείων που είχε ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή πριν από την υποβολή της αίτησης επιεικούς μεταχείρισης της Recylex. Με άλλα λόγια, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε καν το ζήτημα εάν σε περίπτωση κατά την οποία τα εν λόγω στοιχεία ήταν «αδιάσειστα» θα καθιστούσαν αφ' εαυτών δυνατόν για την Επιτροπή να αποδείξει επαρκώς τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσαν τα στοιχεία που προσκόμισε η Recylex, πολλώ δε μάλλον δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος αυτού, όπως φαίνεται να υποστηρίζει η Recylex. Θα επανέλθω επί του θέματος αυτού κατά την εξέταση του δεύτερου και τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως.

50. Με βάση τα ανωτέρω, φρονώ, ως εκ τούτου, ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, που βάλλει κατά του σκεπτικού του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 79 έως 99 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, λόγω αντιφατικότητας και ασάφειας, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

[18] Το Γενικό Δικαστήριο ανέλυσε εάν «η Επιτροπή *γνώριζε ήδη*, πριν από την υποβολή της αίτησης επιεικούς μεταχείρισης της Recylex της 23ης Οκτωβρίου 2012, ότι είχε πραγματοποιηθεί αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση στις 23 Σεπτεμβρίου 2009» (στην αυθεντική γλώσσα της διαδικασίας: «whether the Commission *was already aware*, before Recylex's application for leniency of 23 October 2012, of the fact that an anticompetitive meeting had taken place on 23 September 2009») (σκέψη 91) και, αφού έλαβε υπόψη του τα διάφορα έγγραφα που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή πριν από την εν λόγω αίτηση, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η Επιτροπή *γνώριζε ήδη*» γι' αυτή τη συνάντηση («the Commission *was already aware* of the fact that an anticompetitive meeting had taken place on 23 September 2009 before it received the information provided by Recylex») (σκέψη 96). Ομοίως, στη σκέψη 106 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «η Επιτροπή *γνώριζε ήδη* το γεγονός ότι η σύμπραξη περιλάμβανε τη Γαλλία πριν από την υποβολή αίτησης μερικής απαλλαγής της Recylex» («the Commission *was already aware* of the fact that the cartel covered France before Recylex's application for partial immunity»). Όλες οι υπογραμμίσεις δικές μου.

[19] Η υπογράμμιση δική μου.

[20] Η γαλλική απόδοση της σκέψης 95 έχει ως εξής: «le contenu et le sens des notes manuscrites *permettaient de savoir* que les différentes entreprises citées et leurs représentants avaient participé, le 23 septembre 2009, à une réunion anticoncurrentielle». Η υπογράμμιση δική μου.

51. Με ορισμένα από τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο αυτού του σκέλους και με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη κατά την ερμηνεία του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

52. Προς τον σκοπό εξέτασης αυτής της αιτίασης, κρίνω σκόπιμο, κατ' αρχάς, να αφήσω κατά μέρος το ζήτημα, μολονότι ουσιώδες στην αντικρουόμενη επιχειρηματολογία των διαδίκων, σχετικά με τη σημασία που πρέπει να δοθεί στις τροποποιήσεις που έχουν γίνει στο καθεστώς μερικής απαλλαγής στην ανακοίνωση του 2006 περί επιείκειας. Αντί να εστιάσω, τουλάχιστον αρχικά, στις διαφορές των διατυπώσεων που υιοθετήθηκαν στις δύο μεταγενέστερες εκδόσεις της ανακοίνωσης περί επιείκειας, φρονώ ότι είναι προτιμότερο να ξεκινήσω από τη γραμματική, συστηματική και τελολογική ανάλυση του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

53. Όσον αφορά την πρώτη περίπτωση, το γράμμα αυτού του σημείου καθιστά δυνατό τον εντοπισμό τεσσάρων προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται κατά την υποβολή αίτησης από επιχείρηση, προκειμένου να μπορεί να τύχει μερικής απαλλαγής.

54. Η πρώτη είναι μια χρονική προϋπόθεση: η επιχείρηση πρέπει να είναι η πρώτη που υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία στην Επιτροπή που πληρούν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση μερικής απαλλαγής. Η ίδια προϋπόθεση προβλέπεται στο σημείο 8 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας σχετικά με την πλήρη απαλλαγή από το πρόστιμο. Η συνδρομή χρονικής προϋπόθεσης είναι θεμελιώδους σημασίας για την αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος επιείκειας, δεδομένου ότι αποτελεί το κίνητρο για συνεργασία των επιχειρήσεων με την αρχή ανταγωνισμού και για να το πράξουν το συντομότερο δυνατόν. Ελλείψει αυτής της προϋπόθεσης, οι επιχειρήσεις θα οδηγούνταν στην υιοθέτηση μιας στρατηγικής αναμονής – λαμβανομένων υπόψη ιδίως των αρνητικών συνεπειών οι οποίες προκαλούνται με την καταγγελία της σύμπραξης– με την ελπίδα ότι οι λοιπές μετέχουσες στη σύμπραξη θα αποφασίσουν επίσης να μην συνεργαστούν. Αντίθετα, μια τέτοια στρατηγική καθίσταται αποφευκτέα όταν όλες οι επιχειρήσεις γνωρίζουν ότι μόνο με την καταγγελία της σύμπραξης πριν από τις λοιπές μετέχουσες σε αυτή μπορούν να τύχουν απαλλαγής[21]. Η πρόβλεψη μιας χρονικής προϋπόθεσης ενδέχεται επίσης να έχει, σε έναν βαθμό, ως αποτέλεσμα την αμοιβαία δυσπιστία μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε αναμενόμενη διάλυση ή καταγγελία της. Τα παραπάνω ισχύουν τόσο για τη χορήγηση πλήρους απαλλαγής από το πρόστιμο όσο και, μολονότι υπό διαφορετικούς όρους, στην περίπτωση συνεργασίας που ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις για χορήγηση μερικής απαλλαγής ή μείωσης του προστίμου. Η εν λόγω προϋπόθεση συνεπάγεται ότι μόνο μία επιχείρηση –η πρώτη κατά χρονολογική σειρά που παρέσχε στοιχεία σύμφωνα με το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης περί επιείκειας– μπορεί να τύχει μερικής απαλλαγής, με τον ίδιο τρόπο κατά τον οποίο, όπως ορθά επισήμανε η Επιτροπή, μόνο μία επιχείρηση μπορεί να τύχει πλήρους απαλλαγής.

55. Η δεύτερη προϋπόθεση που προβλέπεται στο σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας αφορά την ισχύ των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση μερικής απαλλαγής: πρέπει να πρόκειται για «αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία». Από το σημείο 25 αυτής της ανακοίνωσης προκύπτει ότι «αδιάσειστα» είναι όσα αποδεικτικά στοιχεία δεν απαιτούν επιβεβαίωση εφόσον αμφισβητηθούν. Με άλλα λόγια,

[21] Πρβλ. απόφαση LG Display (σκέψη 84) και διάταξη της 21ης Νοεμβρίου 2013, Kuwait Petroleum κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-581/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:772, σκέψη 20).

προκειμένου να τύχει μερικής απαλλαγής, η επιχείρηση πρέπει να υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία που, αφ' εαυτών, παρέχουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να αποδείξει επαρκώς τα προβληθέντα από την επιχείρηση πραγματικά περιστατικά [22].

56. Βάσει της τρίτης προϋπόθεσης, η επιχείρηση που ζητεί να τύχει μερικής απαλλαγής πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με «πρόσθετα περιστατικά». Όπως προκύπτει με μεγαλύτερη σαφήνεια από άλλες γλωσσικές αποδόσεις, για παράδειγμα, τη γαλλική απόδοση («éléments de fait supplémentaires»), την αγγλική («additional facts») ή την ισπανική («hechos adicionales»), αυτή η έκφραση αναφέρεται σε πραγματικά στοιχεία, πρόσθετα, τα οποία χρησιμεύουν *στη συμπλήρωση* ή *ολοκλήρωση* αυτών που ήδη γνωρίζει η Επιτροπή [23]. Πρέπει να επισημανθεί ότι, βάσει αυτής της προϋπόθεσης, η «ολοκλήρωση αφορά τα *πραγματικά περιστατικά* επί των οποίων στηρίζεται η αξιολόγηση της παράβασης εκ μέρους της Επιτροπής και όχι την αποδεικτική βάση [24].

57. Η τέταρτη προϋπόθεση αφορά την καταλληλόλητα των πραγματικών περιστατικών τα οποία αφορούν τα στοιχεία που προσκόμισε η επιχείρηση για την ενίσχυση της σοβαρότητας ή της διάρκειας της παράβασης. Η ζητούμενη συνεργασία πρέπει να συμπληρώνει τα ήδη γνωστά πραγματικά περιστατικά κατά τρόπον ώστε να παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να καταλήξει σε *νέα συμπεράσματα* [25] επί της παράβασης, σε σύγκριση με αυτά στα οποία είχε ήδη καταλήξει μέσω παρασχεθεισών πληροφοριών από άλλες επιχειρήσεις ή μέσω δικής της έρευνας.

58. Οι παραπάνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά.

59. Εάν από το γράμμα του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης περί επιείκειας περάσουμε στη συστηματική της θέση, ως κρίσιμο προκρίνεται αμέσως το στοιχείο της συμπερίληψης του καθεστώτος μερικής απαλλαγής στο σημείο που καθορίζει τις συνέπειες, όσον αφορά τη μείωση του προστίμου, της συνεργασίας που προβλέπεται στο σημείο 24 της εν λόγω ανακοίνωσης. Ωστόσο, για λόγους που θα εκθέσω, είμαι της γνώμης ότι η εν λόγω συστηματική πτυχή δεν πρέπει να έχει καθοριστική επίδραση στην ερμηνεία των κανόνων περί μερικής απαλλαγής, ιδίως στο μέτρο που συγχέει τη συνεργασία που συνεπάγεται αυτού του είδους την απαλλαγή με αυτήν που προβλέπεται στο πλαίσιο του σημείου 24 της εν λόγω ανακοίνωσης.

60. Πράγματι, το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας βασίζεται σε διαφορετική λογική από εκείνη του σημείου 24 της εν λόγω ανακοίνωσης, όχι μόνο λόγω των προϋποθέσεων για τη χορήγηση απαλλαγής που εκτέθηκαν ανωτέρω [26], αλλά και λόγω των τρόπων με τους οποίους ανταμείβεται η συνεργασία μιας επιχείρησης. Εάν, σύμφωνα με το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, η εφαρμογή του σημείου 24

[22] Επισημαίνω ότι η ίδια προϋπόθεση προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 3, της οδηγίας 2019/1, το οποίο απαιτεί την προσκόμιση «αδιάσειστων στοιχείων».

[23] Στην ιταλική απόδοση του άρθρου 18, παράγραφος 3, της οδηγίας 2019/1, η οποία προβλέπει την ίδια προϋπόθεση, διατυπώνεται με πιο ρητό τρόπο ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται από την επιχείρηση πρέπει να καθιστούν δυνατή την απόδειξη «περαιτέρω πραγματικών περιστατικών».

[24] Ωστόσο, επισημαίνω ότι, με την απόφαση της 17ης Μαΐου 2013, MRI κατά Επιτροπής (T-154/09, EU:T:2013:260, σκέψη 117), στην οποία στηρίζεται η Recylex προς στήριξη του επιχειρήματός της, το Γενικό Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει αυτή την προϋπόθεση υπό την έννοια ότι βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που η επιχείρηση προσκομίζει πρέπει να καθίσταται δυνατή «η στοιχειοθέτηση πραγματικών περιστατικών συμπληρωματικών *αυτών που μπορεί η Επιτροπή να αποδείξει*». Η υπογράμμιση δική μου.

[25] Πρβλ., όσον αφορά τη λιγότερο ρητή διατύπωση του σημείου 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας, απόφαση LG Display (σκέψη 78). Το γράμμα της οδηγίας 2019/1 διαφέρει από αυτό του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, προβλέποντας μόνον ότι τα στοιχεία που προσκομίζει η επιχείρηση πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα «αύξηση των προστίμων σε σύγκριση με τα πρόστιμα που θα είχαν άλλως πως επιβληθεί στους συμμετέχοντες στη μυστική σύμπραξη».

[26] Επί των διαφορετικών κριτηρίων βάσει των οποίων εκτιμάται αν θα χορηγηθεί μερική απαλλαγή ή μείωση του προστίμου σύμφωνα με την ανακοίνωση του 2002 περί επιείκειας, βλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, LG Display και LG Display Taiwan κατά Επιτροπής (T-128/11, EU:T:2014:88, σκέψη 190).

της εν λόγω ανακοίνωσης συνεπάγεται μείωση του προστίμου μέσω της εφαρμογής ποσοστιαίων εκπτώσεων που καθορίζονται βάσει της ουσιαστικής συνεισφοράς –όσον αφορά την ποιότητα και τον χρόνο της παρέμβασης– της κάθε επιχείρησης, το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της εν λόγω ανακοίνωσης προβλέπει ότι η Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβληθεί στην επιχείρηση, τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζεται η αίτηση μερικής απαλλαγής και, ως εκ τούτου, κατ' ουσίαν, ένα μέρος της παράνομης συμπεριφοράς της εν λόγω επιχείρησης. Από αυτή την άποψη, η χορήγηση μερικής απαλλαγής ομοιάζει με την περίπτωση της πλήρους απαλλαγής, που χορηγείται στην επιχείρηση που παρέχει «αποφασιστική συμβολή στην κίνηση διαδικασίας έρευνας ή στον εντοπισμό μιας παράβασης» [27].

61. Τα διαφορετικά κριτήρια από τα οποία εξαρτάται η χορήγηση μερικής απαλλαγής όσον αφορά τις μειώσεις του προστίμου που προβλέπονται από τον συνδυασμό των διατάξεων των σημείων 24 και 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, καθώς και η διαφορετική μέθοδος ανταμοιβής σηματοδοτούν μια *ποιοτική διαφορά* στη συνεργασία που παρέχει η επιχείρηση. Δεν αρκεί, προκειμένου μια επιχείρηση να τύχει μερικής απαλλαγής, η προσκόμιση εκ μέρους της «αποδεικτικών στοιχείων που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τις αποδείξεις που η Επιτροπή είχε στην κατοχή της», τα οποία «ενισχύουν την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει τη σύμπραξη» [28], ακόμη και αν είναι αδιάσειστα, κατά την έννοια του σημείου 25, τελευταία πρόταση, της εν λόγω ανακοίνωσης, αλλά απαιτείται η συνδρομή μιας πρόσθετης προϋπόθεσης. Δηλαδή, είναι απαραίτητο τα στοιχεία που προσκομίζει η επιχείρηση να αποκαλύπτουν στην Επιτροπή μια διαφορετική διάσταση της παράβασης ως προς τη διάρκεια ή τη σοβαρότητα.

62. Εάν τούτο δεν ισχύει, η περίπτωση που προβλέπεται στο σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας δεν θα διέφερε από εκείνη που προβλέπεται στα σημεία 24 και 25 της εν λόγω ανακοίνωσης –η οποία καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση προσκομίζει «αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία»– παρά μόνον ως προς τη φύση των πραγματικών περιστατικών τα οποία αφορούν τα στοιχεία αυτά. Επίσης, πλην όσων έχουν ήδη εκτεθεί, μια τέτοια εξομοίωση αποκλείεται και από την απουσία ρητής μνείας, στο σημείο 26, τρίτο εδάφιο, στην αποδεικτική βάση που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά την υποβολή της αίτησης μερικής απαλλαγής, σε αντίθεση με την περίπτωση του σημείου 24 που προβλέπει ρητά ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία «σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή».

63. Τέλος, όσον αφορά τους σκοπούς του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, αυτοί συνίστανται, αφενός, στην ανταμοιβή, εκ μέρους της Επιτροπής, μιας επιχείρησης που παρέχει νέα στοιχεία, τα οποία έχουν επιρροή στη σοβαρότητα ή τη διάρκεια σύμπραξης της οποίας την ύπαρξη ήδη γνώριζε και για την οποία είχε ήδη χορηγηθεί πλήρης απαλλαγή σε άλλη μετέχουσα επιχείρηση και, αφετέρου, στο να διασφαλιστεί υπέρ της επιχείρησης που δεν μπορεί πλέον να τύχει απαλλαγής ότι, σε περίπτωση που συνεργαστεί προσκομίζοντας νέα στοιχεία στην έρευνα, η συνεισφορά της δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί εάν δεν αποκάλυπτε τα εν λόγω στοιχεία [29]. Η επιχείρηση που απλώς εμπλούτισε τις πληροφορίες που είχε ήδη στη διάθεσή της η Επιτροπή για μια συγκεκριμένη περίοδο ή μια συγκεκριμένη πτυχή της παράβασης δεν πληροί τις προϋποθέσεις, υπό το πρίσμα των σκοπών αυτών, για τη χορήγηση μερικής απαλλαγής, τούτο δε

[27] Βλ. σημείο 4 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

[28] Βλ. σημεία 24 και 25 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

[29] Πρβλ., σε σχέση με την ανακοίνωση του 2002 περί επιείκειας, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Transcatab κατά Επιτροπής (T-39/06, EU:T:2011:562, σκέψη 381).

παρά τη σημασία και τη χρησιμότητα των εγγράφων που προσκόμισε προκειμένου να επιβεβαιωθούν οι αποδείξεις που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή σχετικά με στοιχεία που αφορούν τη φύση, την έκταση ή τους μηχανισμούς της σύμπραξης τα οποία ήδη γνώριζε [30].

64. Βάσει των προεκτεθέντων, φρονώ, με βάση τη γραμματική, συστηματική και τελολογική ερμηνεία του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006, ότι η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν αρκεί, προκειμένου μια επιχείρηση να τύχει μερικής απαλλαγής, να προσκομίσει αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αποδείξει πραγματικά περιστατικά που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης, αλλά είναι επίσης απαραίτητο, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, να μην γνωρίζει η Επιτροπή τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά, υπό την έννοια που θα διευκρινιστεί κατωτέρω.

65. Είμαι της γνώμης ότι το συμπέρασμα αυτό δεν διαψεύδεται από το γεγονός ότι στο σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας δεν ενσωματώθηκαν οι ρητοί, κατά το μείζον, όροι που διαλαμβάνονται στο σημείο 23, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας.

66. Δεν γεννάται αμφιβολία ότι η έκφραση «πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή» είναι τόσο σαφής όπως και η απαίτηση να παρέχονται στην Επιτροπή «νέα πληροφοριακά στοιχεία» [31] με την αίτηση μερικής απαλλαγής. Εντούτοις, φρονώ ότι δεν θα ήταν ορθό να συναχθεί από το γεγονός και μόνον ότι η ίδια έκφραση δεν υιοθετήθηκε στην ανακοίνωση του 2006, η πρόθεση της Επιτροπής να παραλείψει την εν λόγω απαίτηση από τις προϋποθέσεις χορήγησης μερικής απαλλαγής.

67. Αφενός, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, το γράμμα του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας προσφέρεται, μολονότι η διατύπωσή του είναι λιγότερο ρητή λόγω χρήσης της έκφρασης «πρόσθετα περιστατικά», για μια ερμηνεία κατά την οποία με την αίτηση μερικής απαλλαγής πρέπει να περιέρχονται σε γνώση της Επιτροπής περαιτέρω πραγματικά περιστατικά, τα οποία αυτή προηγουμένως αγνοούσε.

68. Αφετέρου, από τις δηλώσεις της Επιτροπής που συνοδεύουν την έγκριση της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας προκύπτει ότι το κριτήριο για χορήγηση μερικής απαλλαγής δεν έχει τροποποιηθεί, αλλά απλώς αποσαφηνίστηκε, ιδίως όσον αφορά την αποδεικτική ισχύ που πρέπει να έχουν τα στοιχεία που προσκομίζουν οι επιχειρήσεις [32].

[30] Πρβλ., σε σχέση με την ανακοίνωση του 2002 περί επιείκειας, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Transcatab κατά Επιτροπής (T-39/06, EU:T:2011:562, σκέψη 382).

[31] Βλ. απόφαση LG Display (σκέψη 79).

[32] Πρβλ. δελτίο Τύπου της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2006, IP/06/1705. Η μεταρρύθμιση της ανακοίνωσης περί επιείκειας πραγματοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, προκειμένου να εναρμονιστεί η εν λόγω ανακοίνωση με τους στόχους που καθορίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα επιείκειας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού· βλ. δελτίο Τύπου της Επιτροπής της 29ης Σεπτεμβρίου 2006, IP/06/1288, στο οποίο εκτίθεται ότι μία εκ των τροποποιήσεων που προτάθηκαν κατά τη συζήτηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού θα έπρεπε να είχε οδηγήσει σε «ρητή πρόβλεψη ότι μόνον αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία θα ανταμείβονταν εκτός των ορίων μείωσης του προστίμου», διαθέσιμο στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/competition/cartels/legislation/leniency_legislation.html· βλ., επίσης, το έγγραφο Competition: Revised Leniency Notice – Frequently Asked Questions, διαθέσιμο στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_06_469, όσον αφορά την έννοια του «compelling evidence» προς τον σκοπό χορήγησης μερικής απαλλαγής. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των προγραμμάτων επιείκειας που εγκρίθηκαν σε εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο Ένωσης και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού, βλ., ειδικότερα, απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2016, DHL Express (Italy) και DHL Global Forwarding (Italy) (C-428/14, EU:C:2016:27).

69. Ως εκ τούτου, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς των αναιρεσειουσών, δεν μπορεί να είναι καθοριστική η σύγκριση μεταξύ των διαφορών στη διατύπωση του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας και του σημείου 23, τρίτο εδάφιο της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας.

70. Βάσει του συνόλου των προεκτεθέντων, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε ορθά το σημείο 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006, κρίνοντας ότι μία εκ των προϋποθέσεων για την εφαρμογή της ήταν ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η επιχείρηση αφορούν πραγματικά περιστατικά που η Επιτροπή προηγουμένως αγνοούσε.

71. Ωστόσο, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή είναι σε θέση να υποθέσει, βασιζόμενη μόνο σε εικασίες, τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούν οι πληροφορίες που παρέχονται από την επιχείρηση δεν αρκεί ούτως ώστε να αποκλειστεί η χορήγηση μερικής απαλλαγής, αλλά είναι απαραίτητο να έχει η Επιτροπή στην κατοχή της αποδείξεις, έστω και έμμεσες, που να καθιστούν δυνατό το συμπέρασμα ότι τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά έχουν λάβει χώρα, μολονότι δεν είναι ακόμη σε θέση να τα αποδείξει επαρκώς. Πράγματι, σε αυτές τις περιπτώσεις, τα στοιχεία που παρέχονται από την επιχείρηση δεν καθιστούν δυνατή τη «σύσταση» νέου αποδεικτικού στοιχείου, αλλά απλώς ενισχύουν τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούν τα εν λόγω στοιχεία και, ως εκ τούτου, μπορούν να χρησιμεύσουν αποκλειστικά προς τον σκοπό μείωσης του προστίμου[33].

72. Εν κατακλείδι, προκειμένου να τύχει μερικής απαλλαγής η επιχείρηση πρέπει να είναι η πρώτη που γνωστοποιεί στην Επιτροπή πραγματικά περιστατικά που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης και να υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιεί η Επιτροπή για να αποδείξει τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά. Εάν η Επιτροπή γνώριζε ήδη τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά υπό την έννοια που εκτέθηκε στο σημείο 71 των παρουσών προτάσεων ή εάν με τα υποβληθέντα στοιχεία δεν επιτυγχάνεται το απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης, η επιχείρηση μπορεί ενδεχομένως να τύχει μείωσης του προστίμου κατά το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης σχετικά με τα πρόστιμα.

73. Συνεπώς, το επιχείρημα της Recylex ότι δεν είναι απαραίτητο, προς τον σκοπό της εφαρμογής του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006, η Επιτροπή να αγνοεί τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων στηρίζεται η αίτηση μερικής απαλλαγής πρέπει, κατά την άποψή μου, να απορριφθεί[34]. Επομένως, σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται η Recylex στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεώς της, και όπως ορθά έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, η σύγκριση της αποδεικτικής ισχύος των στοιχείων που αυτή παρέσχε προς στήριξη της αίτησης μερικής απαλλαγής και εκείνων που ήδη είχε στην κατοχή της η Επιτροπή κατά την ημερομηνία υποβολής της εν λόγω αίτησης δεν ασκεί επιρροή στην περίπτωση κατά την οποία τα εν λόγω στοιχεία αφορούν πραγματικά περιστατικά που ήδη γνώριζε η Επιτροπή υπό την έννοια που αναλύθηκε ανωτέρω. Πράγματι, εν τοιαύτη περιπτώσει, αποκλείεται η εφαρμογή του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006.

[33] Υπό την έννοια αυτή, δεν αποκλείεται η χορήγηση μερικής απαλλαγής ακόμη και σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή έχει ήδη στην κατοχή της αποδεικτικά στοιχεία, πλην όμως δεν τα έχει αξιοποιήσει, ελλείψει της πληροφορίας που προσκομίζει η αιτούσα τη μερική απαλλαγή επιχείρηση· πρβλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen στην υπόθεση Repsol Lubricantes y Especialidades κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-617/13 P, EU:C:2015:487, σημείο 31).

[34] Από τις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου στις οποίες παραπέμπει η Recylex προς στήριξη του επιχειρήματός της, μόνον η απόφαση της 17ης Μαΐου 2013, MRI κατά Επιτροπής (T-154/09, EU:T:2013:260, σκέψεις 117, 127 επ.) φαίνεται να συνηγορεί υπέρ αυτού του επιχειρήματος. Πράγματι, η απόφαση Deutsche Bahn, στην οποία παραπέμπει το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, υιοθετεί ουσιαστικά την ίδια ερμηνεία που προτείνεται με τις παρούσες προτάσεις (βλ. σκέψεις 377, 381, 385 και 386). Όσον αφορά τη σκέψη 386 της απόφασης της 29ης Φεβρουαρίου 2016, Schenker κατά Επιτροπής (T-265/12, EU:T:2016:111), αυτή περιέχει μόνο μια παράφραση του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006.

74. Επισημαίνω, περαιτέρω, ότι, ακόμη και αν γίνει δεκτή, η ερμηνεία της εν λόγω διάταξης στην οποία προέβη η Recylex είναι, κατά τη γνώμη μου, εσφαλμένη. Βάσει αυτής, κατ' ουσίαν, επιχείρηση μπορεί να τύχει μερικής απαλλαγής κάθε φορά που, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης, η Επιτροπή δεν είναι ήδη σε θέση να αποδείξει επαρκώς τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται προς στήριξη αυτής της αίτησης. Επίσης, μια τέτοια ερμηνεία, η οποία, κατ' ουσίαν, εξαρτά την άρνηση χορήγησης μερικής απαλλαγής από την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή είχε ήδη στην κατοχή της αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με αυτά τα πραγματικά περιστατικά, εκτός του ότι δεν βρίσκει έρεισμα στο γράμμα του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006, δεν συγκαταλέγεται καν μεταξύ των προϋποθέσεων από τις οποίες εξαρτάται η εφαρμογή του σημείου 24. Η τελευταία αυτή διάταξη προβλέπει ότι τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία από την επιχείρηση πρέπει να έχουν προστιθέμενη αξία για την Επιτροπή, υπό την έννοια της ενίσχυσης της ικανότητας της Επιτροπής να αποδείξει την πιθανολογούμενη σύμπραξη, αλλά δεν επιβάλλει να γίνεται αυτόματα δεκτή η αίτηση μείωσης του προστίμου σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή δεν είναι ακόμη σε θέση να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούν τα εν λόγω στοιχεία. Μολονότι προκύπτει με σαφήνεια ότι η αίτηση μείωσης του προστίμου ενδέχεται να απορριφθεί σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή διαθέτει ήδη επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η επάρκεια των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η επιχείρηση, προκειμένου να συνεπάγεται μείωση του προστίμου, εξαρτάται από την εκτίμηση της ισχύος τους, η οποία πρέπει να πραγματοποιείται κατά περίπτωση.

δ) Συμπεράσματα επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως και επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

75. Βάσει όλων των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως.

76. Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεώς της, η Recylex προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο, αφενός, ότι ερμήνευσε εσφαλμένα το νομικό κριτήριο που διέπει την εφαρμογή του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 και, αφετέρου, ότι δεν εξέτασε, κατ' εφαρμογήν του διαφορετικού κριτηρίου που ισχυρίζεται ότι είναι κρίσιμο η Recylex, εάν οι πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή πριν από την υποβολή της αίτησης επιεικούς μεταχείρισης της Recylex χρησίμευαν στο εν λόγω όργανο, ώστε να αποδείξει επαρκώς την ύπαρξη παράβασης στη γαλλική επικράτεια. Βάσει των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθούν και οι δύο αυτές αιτιάσεις και, κατά συνέπεια, και ο δεύτερος λόγος, στο σύνολό του.

2. Επί του δεύτερου και τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως: παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων και παραβίαση των κανόνων σχετικά με το βάρος απόδειξης

α) Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

77. Στις σκέψεις 91 έως 96 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, κατά των οποίων στρέφεται το δεύτερο και τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι από τις χειρόγραφες σημειώσεις που συνέταξε υπάλληλος της Campine, οι οποίες αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της μεταξύ 26ης και 28ης Σεπτεμβρίου 2012, και ερμηνεύτηκαν σε συνδυασμό με τις γενικές πληροφορίες που αφορούσαν τη σύμπραξη, τις οποίες παρέσχε η JCI με την αίτησή της επιεικούς μεταχείρισης, ήταν ήδη δυνατό να συναχθεί η πραγματοποίηση μιας αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πολυμερούς συνάντησης που έλαβε χώρα γύρω στις 23 Σεπτεμβρίου 2009.

Μολονότι οι εν λόγω σημειώσεις δεν ανέφεραν ρητά τον τόπο στον οποίο πραγματοποιήθηκε αυτή η συνάντηση και ανέφεραν την ημερομηνία της 24ης Σεπτεμβρίου 2009 και όχι της 23ης Σεπτεμβρίου 2009, κατά το Γενικό Δικαστήριο, περιείχαν διάφορες πληροφορίες που χρησίμευσαν στο συμπέρασμα ότι επρόκειτο για τα πρακτικά συνάντησης στην οποία συζητήθηκε η τιμή αγοράς αποβλήτων συσσωρευτών και όχι, όπως ισχυρίστηκε η Campine, για τα πρακτικά των διαπραγματεύσεων περί ανανέωσης συμφωνίας υπεργολαβίας μεταξύ της JCI και της Campine. Στη σκέψη 94 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, προκειμένου να καθοριστεί η ημερομηνία έναρξης μιας σύμπραξης, δεν είναι απαραίτητο να υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τον τόπο στον οποίο πραγματοποιήθηκε η πρώτη αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση. Βάσει αυτών των στοιχείων, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή «είχε γνώση» του γεγονότος ότι είχε πραγματοποιηθεί αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση στις 23 Σεπτεμβρίου 2009, προτού λάβει τις πληροφορίες που παρέσχε η Recylex στο πλαίσιο της αίτησής της επιεικούς μεταχείρισης, οι οποίες περιορίστηκαν κυρίως στην ενίσχυση της ικανότητας της Επιτροπής να αποδείξει το εν λόγω γεγονός (βλ. σκέψη 96 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης).

β) Επιχειρήματα των διαδίκων

78. Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Recylex προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραμόρφωσε προδήλως τις χειρόγραφες σημειώσεις της Campine και τις παρασχεθείσες πληροφορίες από την JCI, καθόσον έκρινε ότι τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία κατέστησαν δυνατό στην Επιτροπή να αποδείξει την ύπαρξη αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πολυμερούς συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 2009 και να προσδιορίσει την ημερομηνία αυτή ως ημερομηνία έναρξης της παράβασης. Αφενός, η Recylex υποστηρίζει ότι στις πληροφορίες που παρέσχε η JCI στις 28 Ιουνίου 2012 δεν γίνεται μνεία σε οποιαδήποτε συνάντηση ή αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές που έλαβαν χώρα τον Σεπτέμβριο του 2009 και ότι ουδόλως οι πληροφορίες αυτές υποδηλώνουν ότι η σύμπραξη ξεκίνησε τότε. Αφετέρου, η Recylex επισημαίνει ότι οι χειρόγραφες σημειώσεις της Campine αναφέρουν ημερομηνία διαφορετική από τις 23 Σεπτεμβρίου 2009 (την 24η Σεπτεμβρίου 2009), ότι δεν παρέχουν πληροφορίες ούτε για τους μετέχοντες στη συνάντηση ούτε για τον αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού χαρακτήρα της τελευταίας και, τέλος, ότι η Campine αρνήθηκε, καθ' όλη τη διοικητική διαδικασία, ότι οι εν λόγω σημειώσεις αφορούσαν αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές και τούτο, μολονότι υποχρεούνταν, ως αιτούσα επιεική μεταχείριση, να συνεργαστεί καλόπιστα με την Επιτροπή.

79. Στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Recylex υποστηρίζει ότι απόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει την ύπαρξη των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν παράβαση. Οι χειρόγραφες σημειώσεις της Campine, ακόμη και εάν ερμηνεύτηκαν σε συνδυασμό με τις πληροφορίες τις οποίες παρέσχε η JCI στις 28 Ιουνίου 2012, δεν συνιστούσαν ακριβή και συνεκτικά αποδεικτικά στοιχεία περί της ύπαρξης παράβασης που διαπράχθηκε μέσω της πραγματοποίησης αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντησης στο Windhagen στις 23 Σεπτεμβρίου 2009. Καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω σημειώσεις παρείχαν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αποδείξει την ύπαρξη μιας τέτοιας συνάντησης, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τους κανόνες σχετικά με το βάρος απόδειξης.

80. Κατά την Επιτροπή, τα επιχειρήματα που προβάλλει η Recylex στο πλαίσιο των ανωτέρω αιτιάσεων είναι απαράδεκτα, διότι ζητείται κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να προβεί σε εκ νέου εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων. Περαιτέρω, η Επιτροπή αμφισβητεί τα εν λόγω επιχειρήματα επί της ουσίας.

γ) Εκτίμηση

81. Αμφότερες οι αιτιάσεις που προβάλλει η Recylex στηρίζονται, κατά τη γνώμη μου, σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης. Σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται η Recylex, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως διαπίστωσε, στις σκέψεις 93 έως 97 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή πριν την υποβολή της αίτησης επιεικούς μεταχείρισης της Recylex, ήτοι οι χειρόγραφες σημειώσεις της Campine και οι πληροφορίες που παρέσχε η JCI στις 28 Ιουνίου 2012, αποτελούσαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία περί της πραγματοποίησης αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντησης μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη στο Windhagen στις 23 Σεπτεμβρίου 2009 [35].

82. Αντίθετα, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε, όπως έχω ήδη εκθέσει στο σημείο 49 των παρουσών προτάσεων, στη διαπίστωση ότι τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία λήφθηκαν υπόψη ως σύνολο, κατέστησαν δυνατό να *περιέλθει σε γνώση* της Επιτροπής ότι είχε πραγματοποιηθεί αντίθετη προς του κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση στις 23 Σεπτεμβρίου 2009. Τούτο προκύπτει με σαφήνεια τόσο από την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 85 έως 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης σχετικά με την ερμηνεία του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006, την οποία εφαρμόζουν οι σκέψεις 91 έως 97 της εν λόγω απόφασης [36], όσο και, ειδικότερα, από τις σκέψεις 96 και 97 της εν λόγω απόφασης.

83. Στην πρώτη εκ των σκέψεων αυτών, αφού ανέλυσε τις χειρόγραφες σημειώσεις της Campine σε συνδυασμό με τα έγγραφα που παρέσχε η JCI, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η Επιτροπή *γνώριζε ήδη* ότι είχε πραγματοποιηθεί αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντηση στις 23 Σεπτεμβρίου 2009, πριν ακόμη λάβει πληροφορίες από τη Recylex» [37]. Είναι αληθές ότι, στην ίδια σκέψη, το Γενικό Δικαστήριο συνεχίζει επισημαίνοντας ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Recylex «[…] κατέστησαν δυνατή την ενίσχυση της ικανότητας της Επιτροπής να αποδείξει το εν λόγω περιστατικό». Ωστόσο, φρονώ ότι δεν μπορεί να συναχθεί από αυτή την πρόταση, ιδίως λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των λόγων στους οποίους εντάσσεται, ότι το Γενικό Δικαστήριο είχε πρόθεση να επιβεβαιώσει ότι οι ανωτέρω σημειώσεις και έγγραφα ήταν *αφ' εαυτών* ικανά ώστε να αποδειχθεί επαρκώς η διεξαγωγή της άνω συνάντησης.

84. Στη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε αλυσιτελή τα επιχειρήματα που προέβαλε η Recylex όσον αφορά τη σύγκριση της αποδεικτικής ισχύος των εγγράφων που αυτή παρέσχε και εκείνων που είχε ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή. Σύμφωνα με την ερμηνεία του σημείου 26, τρίτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, στην οποία προέβη στις σκέψεις 85 έως 89 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο δεν έκρινε σκόπιμο να προβεί σε μια τέτοια σύγκριση. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να συναχθεί, όπως εσφαλμένα διατείνεται η Recylex, ότι τα στοιχεία που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή ήταν αφ' εαυτών ικανά ώστε να αποδειχθεί η ημερομηνία έναρξης της παράβασης, ανεξάρτητα από τις παρασχεθείσες πληροφορίες από τη Recylex στο πλαίσιο της αίτησής της επιεικούς μεταχείρισης.

[35] Επισημαίνω ότι και η Επιτροπή φαίνεται να συμμερίζεται ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης κατά την οποία το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα έγγραφα που είχε ήδη στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης επιεικούς μεταχείρισης της Recylex καθιστούσαν δυνατή την απόδειξη διεξαγωγής της συνάντησης στο Windhagen στις 23 Σεπτεμβρίου 2009.

[36] Βλ. σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης.

[37] Η υπογράμμιση δική μου.

δ) Συμπεράσματα επί του δεύτερου και τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως και επί του λόγου αυτού στο σύνολό του

85. Βάσει των προεκτεθέντων, φρονώ ότι το δεύτερο και τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως της Recylex πρέπει επίσης να απορριφθούν, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν, όπως ισχυρίστηκε η Recylex, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα εξετασθέντα αποδεικτικά στοιχεία. Συναφώς, επισημαίνω ότι η Recylex δεν αμφισβήτησε, στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ότι τα εν λόγω στοιχεία κατέστησαν δυνατό να περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής η διεξαγωγή αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συνάντησης μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη στις 23 Σεπτεμβρίου 2009, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο, αλλά απλώς ότι η Επιτροπή ήταν σε θέση να αποδείξει επαρκώς το εν λόγω περιστατικό πριν λάβει τις πληροφορίες που παρέσχε η Recylex.

86. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, φρονώ ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Γ. Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως: πλάνη κατά την εφαρμογή του σημείου 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί συνεργασίας

1. Αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

87. Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 136 έως 154 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως της Recylex. Στο πλαίσιο αυτού του λόγου, η Recylex υποστήριξε ότι η Eco-Bat, η οποία κατά την εκτίμηση της Επιτροπής ήταν η πρώτη επιχείρηση που προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική προστιθέμενη αξία, δεν εκπλήρωσε το καθήκον της για συνεργασία με την Επιτροπή, καθόσον παρέσχε ελλιπείς και παραπλανητικές πληροφορίες σχετικά με τις περιοχές τις οποίες αφορούσε η παράβαση, και θα έπρεπε επομένως να αποκλειστεί από τη χορήγηση μείωσης που προβλέπει το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας. Η Recylex ισχυριζόταν ότι, μετά τον αποκλεισμό της Eco-Bat, αυτή δικαιούνταν τη μέγιστη μείωση, ύψους 50 %, κατ' εφαρμογήν του σημείου 26, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

88. Χωρίς να εξετάσει τα επιχειρήματα της Recylex που αφορούσαν τη συνεργασία της Eco-Bat, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε αρνητικά στο ερώτημα αν, στην περίπτωση κατά την οποία δύο επιχειρήσεις έχουν προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική προστιθέμενη αξία, η επιχείρηση που τα προσκόμισε δεύτερη μπορεί να υπεισέλθει στη θέση της πρώτης εάν αποδειχθεί ότι η συνεργασία της πρώτης δεν ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του σημείου 12 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας[38]. Στηριζόμενο σε στενή ερμηνεία των κανόνων περί επιείκειας, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στις σκέψεις 147 έως 150 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι ούτε από το γράμμα ούτε από τη λογική της εν λόγω ανακοίνωσης μπορεί να συναχθεί ότι η μη εκπλήρωση του καθήκοντος συνεργασίας ασκεί επιρροή στη χρονολογική σειρά με την οποία υποβλήθηκαν οι αιτήσεις επιεικούς μεταχείρισης.

89. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη αποφασίζοντας να μη χορηγήσει στη Recylex μείωση κυμαινόμενη από 30 έως 50 %.

[38] Βλ. σκέψεις 141 και 150 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης.

2. Επιχειρήματα των διαδίκων

90. Η Recylex διατείνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε εσφαλμένα την ανακοίνωση του 2006 περί επιείκειας και ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι, ακόμη και με δεδομένο ότι η συνεργασία της Eco-Bat δεν ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του σημείου 12 της εν λόγω ανακοίνωσης, αυτή δεν μπορούσε να υπεισέλθει στη θέση της όσον αφορά την κλίμακα των μειώσεων του προστίμου που προβλέπεται στο σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω ανακοίνωσης. Κατά τη Recylex, από το γράμμα, το πνεύμα και τον σκοπό της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας προκύπτει ότι μια επιχείρηση, η συνεργασία της οποίας δεν είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του σημείου 12 της εν λόγω ανακοίνωσης, πρέπει να μη λαμβάνεται υπόψη προς τον σκοπό της κατάταξης που προβλέπεται στο σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω ανακοίνωσης και ότι δεν τίθεται καν το ζήτημα της σειράς της σε αυτή την κατάταξη. Σε αντίθεση με ό, τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, το συμπέρασμα αυτό ουδόλως ενέχει τον κίνδυνο αποδυνάμωσης του κινήτρου κάθε επιχείρησης να συνεργαστεί με την Επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν, αλλά αντίθετα ενισχύει το κίνητρο για αποτελεσματική, πλήρη και ταχεία συνεργασία.

91. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος. Ακόμη και αν η Eco-Bat παρέβη το καθήκον συνεργασίας της, τούτο θα είχε απλώς ως αποτέλεσμα να αποκλειστεί αυτή από τη χορήγηση οποιασδήποτε μείωσης του προστίμου, χωρίς να παρέχεται κάποιο πλεονέκτημα στη Recylex, η οποία δεν θα μπορούσε να υπεισέλθει στη θέση της Eco-Bat καθώς δεν πληροί, εν πάση περιπτώσει, την προϋπόθεση να είναι η «πρώτη» επιχείρηση που προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική προστιθέμενη αξία. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η ερμηνεία που πρότεινε η Recylex δεν συμβαδίζει με τον σκοπό της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, διότι, όχι μόνο δεν ενισχύει το κίνητρο κάθε επιχείρησης μετέχουσας σε σύμπραξη αντίθετη προς τον ανταγωνισμό να συνεργαστεί με την Επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν, αλλά θα μπορούσε να οδηγήσει σε υποθετική κατάσταση στην οποία οι μειώσεις της ίδιας κλίμακας θα χορηγούνταν σε δύο επιχειρήσεις.

3. Εκτίμηση

92. Προκειμένου να τύχει μείωσης του προστίμου κατά το σημείο 24 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, μια επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση, τα οποία να αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή.

93. Στο σημείο 24, τελευταία πρόταση, ορίζεται ότι οι προϋποθέσεις που διαλαμβάνονται στο σημείο 12, στοιχεία α′, β′ και γ′, της εν λόγω ανακοίνωσης πρέπει να πληρούνται σωρευτικά από την επιχείρηση. Η επιχείρηση πρέπει να «συνεργάζεται ειλικρινά, πλήρως, σε διαρκή βάση και με ταχύτητα από τη στιγμή που υποβάλλει την αίτηση και καθ' όλη τη διεξαγωγή των διοικητικών διαδικασιών της Επιτροπής» [σημείο 12, στοιχείο α′], να «παύει την ανάμειξή της στην πιθανολογούμενη παράβαση αμέσως μετά την υποβολή της αίτησής της» [σημείο 12, στοιχείο β′] και, εφόσον προτίθεται να υποβάλει αίτηση επιεικούς μεταχείρισης, δεν πρέπει «να έχει καταστρέψει, πλαστογραφήσει ή αποκρύψει αποδεικτικά στοιχεία της πιθανολογούμενης σύμπραξης ούτε να έχει αποκαλύψει ότι προτίθεται να υποβάλει αίτηση ή το περιεχόμενό της» [σημείο 12, στοιχείο γ′]. Κατά το σημείο 30, δεύτερο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η επιχείρηση δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σημείο 12, «η επιχείρηση δεν θα τύχει καμίας ευνοϊκής μεταχείρισης».

94. Ως εκ τούτου, το σημείο 24 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, καθορίζει, αφενός, την ουσιώδη απαίτηση για να τύχει επιχείρηση μείωσης του προστίμου –ήτοι τη διαβίβαση στην Επιτροπή στοιχείων με ιδιαίτερη αποδεικτική αξία– και, αφετέρου, προβλέπει τη συμμόρφωση προς ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να συντρέχουν και οι οποίες σχετίζονται με τη συμπεριφορά της επιχείρησης, τόσο πριν όσο και μετά την υποβολή αίτησης για μείωση του προστίμου. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται η ως άνω απαίτηση, η επιχείρηση δεν ανταποκρίνεται στα κριτήρια για μείωση του προστίμου, κατά το σημείο 29 της εν λόγω ανακοίνωσης, ενώ σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις, η επιχείρηση, μολονότι ανταποκρίνεται στα κριτήρια για μείωση, δεν θα τύχει καμίας ευνοϊκής μεταχείρισης, κατά το ανωτέρω σημείο 30, δεύτερο εδάφιο.

95. Το σημείο 26 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας καθορίζει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του επιπέδου της μείωσης του προστίμου του οποίου θα τύχει η επιχείρηση που ανταποκρίνεται στα κριτήρια για μείωση του προστίμου και η οποία πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο ως άνω σημείο 12.

96. Συναφώς, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της εν λόγω ανακοίνωσης καθορίζονται σε μια πρώτη φάση, επί χρονικής βάσης, τα όρια για μείωση του ύψους του προστίμου της οποίας θα τύχει η μεμονωμένη επιχείρηση και, μόνον εν συνεχεία, εντός αυτών των ορίων, εξειδικεύεται η μείωση του προστίμου που καθορίζεται με βάση την προστιθέμενη αξία των παρεχόμενων αποδεικτικών στοιχείων [39].

97. Η προσέγγιση αυτή οδηγεί σε ενίσχυση της χρονικής προϋπόθεσης ως παράγοντα ενθάρρυνσης της συνεργασίας, τη σημασία της οποίας για την αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος επιείκειας είχα ήδη την ευκαιρία να τονίσω ανωτέρω [40]. Οι επιχειρήσεις γνωρίζουν ότι μόνον εάν συνεργαστούν ταχύτερα από τις λοιπές θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στα κριτήρια για τη χορήγηση της υψηλότερης μείωσης, τούτο δε ανεξάρτητα από την πραγματική προστιθέμενη αξία των παρεχόμενων στοιχείων, τα οποία θα αξιολογηθούν σε δεύτερη φάση, μόνο για τον προσδιορισμό του ποσού της μείωσης εντός των προβλεπόμενων ορίων.

98. Ως εκ τούτου, η χρονική διάσταση της συνεργασίας και, συνεπώς, η χρονολογική σειρά υποβολής των αιτήσεων για μείωση του προστίμου συνιστά θεμελιώδες στοιχείο του πλαισίου της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας [41].

99. Τυχόν υιοθέτηση του επιχειρήματος της Recylex θα συνεπαγόταν, συνεπώς, ότι παραβλέπουμε το γράμμα του σημείου 26, πρώτο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας, που προσδιορίζει τα όρια των μειώσεων του προστίμου σε συνάρτηση αποκλειστικά προς τη χρονολογική σειρά υποβολής των αιτήσεων, και, αφετέρου, ότι βαίνουμε ενάντια στη λογική της εν λόγω ανακοίνωσης.

100. Όπως ορθά διατείνεται η Επιτροπή, ακόμη και αν η Eco-Bat δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που εκτέθηκαν ανωτέρω, αποκλειόμενη από το καθεστώς επιεικούς μεταχείρισης, η Recylex δεν θα μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, να τύχει της μείωσης που διαλαμβάνεται στην πρώτη περίπτωση του εν λόγω σημείου, απλώς και μόνο διότι δεν ήταν η πρώτη επιχείρηση που

[39] Βλ. σημείο 26, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

[40] Βλ. σημείο 54 των παρουσών προτάσεων.

[41] Πρβλ., σε σχέση με την ανακοίνωση του 2002 περί επιείκειας, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Transcatab κατά Επιτροπής (T-39/06, EU:T:2011:562, σκέψεις 378 έως 380).

υπέβαλε αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική προστιθέμενη αξία και, ως εκ τούτου, δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σημείο 26, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας.

101. Ο αποκλεισμός από τη χορήγηση μείωσης του προστίμου λόγω μη συμμόρφωσης προς τις προϋποθέσεις που διαλαμβάνονται στο σημείο 12 της ανακοίνωσης του 2006 περί επιείκειας δεν ισοδυναμεί με την παραδοχή ότι δεν ικανοποιήθηκε η ουσιώδης απαίτηση που προβλέπεται στο σημείο 24 της εν λόγω ανακοίνωσης και δεν είναι δυνατόν, επομένως, να ευνοήσει τους λοιπούς μετέχοντες στο πρόγραμμα επιείκειας της Επιτροπής, οι οποίοι υπέβαλαν αίτηση μεταγενέστερα, θέτοντας υπό αμφισβήτηση τη χρονολογική σειρά υποβολής των αιτήσεων επί της οποίας στηρίζεται ο προσδιορισμός των ορίων της μείωσης κατά το σημείο 26, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω ανακοίνωσης [42].

102. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, φρονώ, κατά συνέπεια, ότι πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και ο τρίτος λόγος αναιρέσεως της Recylex.

VI. Ενδιάμεσο συμπέρασμα

103. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, φρονώ ότι πρέπει να απορριφθούν όλοι οι λόγοι αναιρέσεως που προέβαλε η Recylex και η αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της.

VII. Επί των δικαστικών εξόδων

104. Βάσει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 137, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία βάσει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου αυτού Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

105. Με δεδομένο ότι προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και με δεδομένο ότι η Επιτροπή έχει καταλήξει στο ίδιο συμπέρασμα, οι αναιρεσείουσες πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα.

VIII. Πρόταση

106. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως·

[42] Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, έστω και αν υπάρχουν ορισμένες διαφορές, παρόμοια ερμηνεία –και κατά τη γνώμη μου, αποδεκτή– υιοθέτησε το Γενικό Δικαστήριο σε σχέση με το σημείο 8, στοιχείο α', της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας, σχετικά με τη μη επιβολή προστίμου, στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Repsol Lubricantes y Especialidades κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-496/07, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:464, σκέψεις 325 έως 336). Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο έδωσε έμφαση στη χρονολογική σειρά των πραγματικών περιστατικών, όπως διαπιστώθηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση, κατόπιν προσφυγής, η οποία οδήγησε στην έκδοση της εν λόγω απόφασης, καθώς και στην αδυναμία της προσφεύγουσας να αμφισβητήσει την ορθότητα της σειράς αυτής (βλ. σκέψεις 329 έως 333). Βάσει αυτών των σκέψεων, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα δεν θα μπορούσε ούτως ή άλλως να ζητήσει τη μη επιβολή του προστίμου, ακόμη και αν η πρώτη επιχείρηση που κατήγγειλε τη σύμπραξη είχε αποκλειστεί από τη χορήγηση της εν λόγω απαλλαγής λόγω μη συμμόρφωσης προς τις προϋποθέσεις του σημείου 11, στοιχείο α', της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας (βλ. σκέψεις 335 και 336 της απόφασης).

– να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.